

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

กรอบการวิจัย “การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)”

ภายใต้แผนงานย่อยรายประเด็น “พัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning city)”

ประจำปีงบประมาณ 2566

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) มีเป้าหมายหลักที่มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนสู่โลกยุคใหม่ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 – 2580) โดยหนึ่งในหมุดหมายที่สำคัญคือการพัฒนาพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย และเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลงทุนเกิดการขยายตัวมากขึ้น เกิดการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียม และพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมที่จะรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาแผนวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ.2566-2570 ที่มีความพร้อมจะยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหา ทำลายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนั้นการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศจึงต้องมีความสอดคล้อง เชื่อมโยง และบูรณาการแผนการพัฒนาทุกระดับ ทั้งระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ ระดับชนบทเชื่อมถึงระดับเมือง อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละภูมิภาคอย่างเท่าเทียมกัน

ทั้งนี้ หนึ่งในยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะทำให้เมืองเป็นเมืองที่น่าอยู่ (Livable City) และมีการเติบโตอย่างยั่งยืนได้ (Sustainable Growth) คือ การยกระดับศักยภาพของผู้อยู่ในเมือง จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาเมือง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างจริงจังโดยการสร้างนิเวศของการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเข้าใจในบริบทของการศึกษาท้องถิ่น (Local Study) และภูมิสังคมในพื้นที่นั้นๆ เพื่อให้เกิดความรักและความเข้าใจในถิ่นฐานตน การเข้าถึงและการพัฒนาเมืองของตนเองจึงจะเกิดขึ้นอย่างมีส่วนร่วมและเป็นรูปธรรม

องค์การยูเนสโก โดยสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิตของยูเนสโก (UNESCO Institute for Lifelong Learning - UIL) ได้ให้คำนิยามของเมืองแห่งการเรียนรู้ในการเป็นพื้นที่เรียนรู้ทางสังคมของผู้อยู่ และก่อตั้งเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือรัฐบาลท้องถิ่น พัฒนากลยุทธ์ที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษาของผู้อยู่

เมืองแห่งการเรียนรู้ จึงเป็นหมุดหมายหนึ่งของกลไกการพัฒนาเมือง ซึ่งไม่ได้มอง “เมือง” เป็นเพียงสถานที่ที่ผู้คนอาศัยหรือทำงาน แต่ยังเป็นสถานที่ที่ผู้คนได้สัมผัสกับวัฒนธรรม และการศึกษา เมืองแห่งการเรียนรู้รวบรวมช่องทางในการเรียนรู้ที่หลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการและแรงบันดาลใจของ

ประชาชน ด้วยทรัพยากรในท้องถิ่น นอกจากนี้ ยูเนสโก (UNESCO) ยังกล่าวถึง คุณลักษณะสำคัญที่จะนำไปสู่ การเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ 6 ประการ ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ในระบบการศึกษาแบบบูรณาการ 2) การ ส่งเสริมการเรียนรู้ในครอบครัวและชุมชน 3) การเรียนรู้ในสถานที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การใช้ เทคโนโลยีเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ทันสมัย 5) การเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ และ 6) การสร้างวัฒนธรรม แห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเข้มแข็ง โดยการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านจะส่งผลให้ประชาชนทุกช่วงวัยในพื้นที่ ซึ่ง หมายถึง กลุ่มวัยเด็ก วัยกลางคน และวัยสูงอายุ ที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ รายได้น้อย รายได้ปาน กลาง และรายได้สูง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเข้าถึงการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และเมื่อเมืองถูกส่งเสริมให้ไปสู่ เมืองแห่งการเรียนรู้แล้ว การพัฒนาเมืองจะเกิดขึ้นได้โดยง่าย ประชาชนจะมีการรวมกลุ่มทางสังคมได้ดีขึ้น (Social Collaboration) เกิดการตื่นตัวเรียนรู้ระดับเมืองเพื่อพัฒนาให้เกิดการสร้างเครือข่ายและการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประชาชนจะร่วมมือกันในการตัดสินใจในการพัฒนาด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทางเศรษฐกิจและความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่พวกเขาจะร่วมศึกษา ภูมิใจ และเรียนรู้

ดังนั้น เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม ทางหน่วย บริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จึงได้ประกาศทุนเพื่อสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่และการกระจายศูนย์กลางความเจริญ โดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ภายใต้กรอบการวิจัย “การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)” เพื่อนำไปสู่การ บริหารจัดการเมืองที่มีการเจริญเติบโตและมีโครงสร้างการกระจายรายได้ เกิดระบบการจ้างงาน และ ประชาชนทุกช่วงวัยในพื้นที่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงการก่อให้เกิดการเติบโตของเมืองอย่างยั่งยืน ผ่านการ สร้างกลไกด้านนโยบายและแผน การเงิน ข้อมูลและองค์ความรู้ และความร่วมมือทางสังคมในระดับพื้นที่ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโกอย่างเป็นทางการ (UNESCO Global Network of Lifelong Learning City) ที่จะนำมาซึ่งโอกาสและกลไกการพัฒนาต่อยอดเศรษฐกิจและการจัดการเมืองใน ด้านต่าง ๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทย (Thailand Learning City) ที่ นำไปสู่เมืองที่น่าอยู่และชาวนานาชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดเมืองแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโก (The UNESCO Global Network of Learning Cities - GNLC)

2.2 เพื่อสร้างนิเวศการเรียนรู้ของเมือง (City Learning Ecology) ที่นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในพื้นที่ของคนทุกช่วงวัย

2.3 เพื่อสร้างนักจัดการการเรียนรู้ในเมือง (City Learning Administrator) ที่จะยกระดับความ ร่วมมือและขับเคลื่อนกลไกการเรียนรู้ระดับพื้นที่ที่จะไปสู่การสร้างเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน ในเมืองอย่างเป็นรูปธรรม

2.4 เพื่อให้เกิดการยกระดับกลไกความร่วมมือระดับพื้นที่และนิเวศของแห่งการเรียนรู้ อาทิ กลไก การศึกษาท้องถิ่น (Local Study) กลไกการจัดการพื้นที่การเรียนรู้ กลไกการสร้างแบรนด์เมือง (City Branding) และกลไกการจัดการนิเวศระดับเมือง

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตเชิงพื้นที่และประเด็นสอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการ พัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้ วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แผนงาน P13 (S2) พัฒนาเมืองน่าอยู่ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชน/

ท้องถิ่น และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมสู่ทุกภูมิภาค โดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แผนงานย่อย N20 (S2P13) พัฒนาเมืองนำอยู่ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น อย่างสอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทชาติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน

การทำงานภายใต้กรอบการวิจัย “การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)” มุ่งเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ ตลอดช่วงชีวิต โดยพร้อมรับมือกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ โดยการยกระดับการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนสร้างพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันและสร้างองค์ความรู้เพื่อการขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลง ด้วยกลไกความร่วมมือระดับเมือง ทั้งความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนเมืองสู่เมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

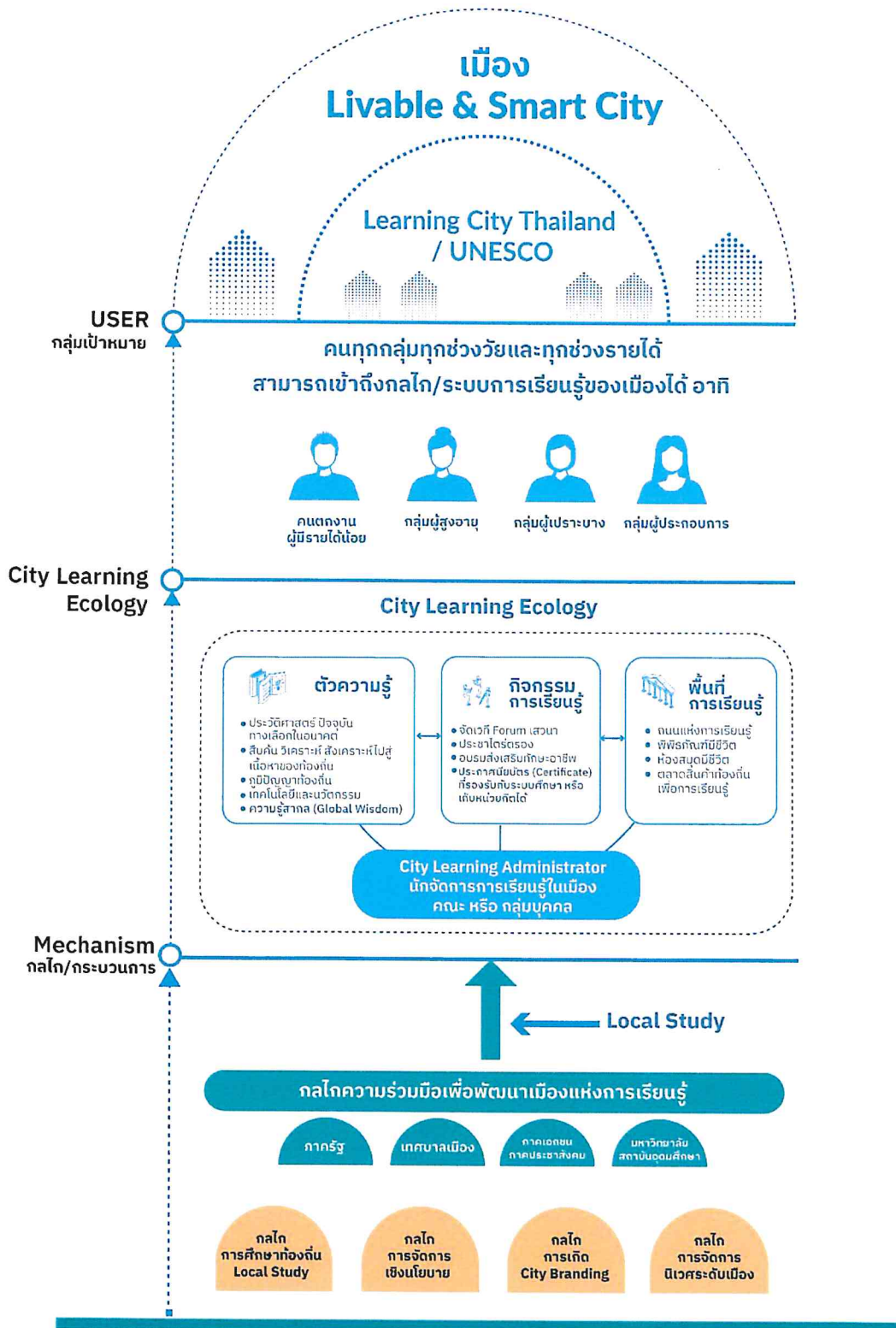
Key Results หลัก

KR1 P13 จำนวนเมืองนำอยู่ ตาม 5 มิติของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

KR4 P13 จำนวนนโยบาย มาตรการ และกลไก ที่เป็นนวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Sandbox) ของการพัฒนาเมืองนำอยู่ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น เพิ่มขึ้น

KR5 P13 จำนวนผู้นำเอาผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาเมือง ไปถ่ายทอดและ/หรือใช้ประโยชน์ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่

3.2 กรอบการวิจัย

กรอบการวิจัย “การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)”

3.3 โจทย์และเป้าหมาย

ประเด็นโจทย์*	เป้าหมาย
<p>1. การสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับเทศบาลเมือง ขึ้นไป มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ภาคีรัฐภาคเอกชน และภาคประชาสังคม</p> <p>2. การสร้างนิเวศการเรียนรู้ของเมือง (City Learning Ecology) ที่ประกอบไปด้วย</p> <p>2.1 ตัวความรู้ ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาท้องถิ่น (Local Study) การศึกษาประวัติศาสตร์ ปัจจุบัน ทางเลือกอนาคต ที่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความรู้สากล (Local and Global Wisdoms) ที่มีคุณค่าต่อคนในเมือง</p> <p>2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการถ่ายทอดความรู้ อาทิ การสร้างหลักสูตรเพื่อการประกอบอาชีพ โดยมี ประกาศนียบัตร (Certificate) ที่รองรับกับระบบการศึกษา หรือเก็บหน่วยกิตได้</p> <p>2.3 พื้นที่การเรียนรู้ (Learning Space) อาทิ เครือข่ายสถานศึกษาของเมือง ถนนแห่งการเรียนรู้ (Learning Street) ตลาดสินค้าท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ (Local Learning Market) พิพิธภัณฑ์มีชีวิต (Living Museum) ห้องสมุดมีชีวิต (Living library) เป็นต้น</p> <p>2.4 นักจัดการการเรียนรู้ในเมือง (City Learning Administrator) หรือคณะบุคคลหรือเครือข่าย หรือสถาบันที่มีส่วนร่วมขับเคลื่อนการเรียนรู้ในเมือง ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การยกระดับการทำงานอย่างยั่งยืนในรูปแบบของกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise)</p> <p>3. การนำองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าและโอกาสต่อผู้คนในเมือง โดยการต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการที่สำคัญของเมืองในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น ผ่านการสร้างแบรนด์ของเมือง (City Branding)</p>	<p>1. การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทย (Thailand Learning City) ที่จะนำไปสู่เมืองที่น่าอยู่และชาญฉลาด และสอดคล้องกับแนวคิดเมืองแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโก (The UNESCO Global Network of Learning Cities - GNLC)</p> <p>2. ระบบนิเวศการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเมืองสำหรับคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย เพื่อทำให้เห็นถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและโอกาสทางเศรษฐกิจ</p> <p>3. โครงการที่เป็นรูปธรรมที่ตอบโจทย์กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้กลุ่มคนที่สำคัญสามารถเข้าถึงโอกาสของการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้ (Accessible and Affordable) เช่น กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ประกอบการ เป็นต้น</p>

หมายเหตุ *ข้อเสนอโครงการวิจัยจะต้องทำทั้ง 3 โจทย์

คำอธิบาย

ข้อเสนอโครงการวิจัยต้องทำทั้ง 3 โจทย์ โดยมีการทบทวน 1) นิเวศการเรียนรู้เดิมของเมือง ที่ประกอบไปด้วย ตัวความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และพื้นที่การเรียนรู้ 2) สถานะของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการผลักดันให้เข้ามาเรียนรู้และเกิดผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจในท้องถิ่น ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อออกแบบกระบวนการทำงาน 3) ทุนเดิมของความร่วมมือกับกลไกระดับเมืองที่สำคัญ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับเทศบาลเมืองขึ้นไป มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อออกแบบกรอบแนวคิดที่จะยกระดับความร่วมมือและขับเคลื่อนกลไกการเรียนรู้ระดับพื้นที่ที่นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเมืองอย่างเป็นรูปธรรม

3.4 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

พื้นที่ทั่วประเทศระดับเทศบาลเมืองขึ้นไป โดยเป็นเมืองที่มีความพร้อมจากฐานทุนเดิมของการดำเนินงานวิจัยในปี พ.ศ. 2563-2565 และเมืองที่มีความพร้อมตามเงื่อนไขของการประกาศทุน

4. นิยามศัพท์

เมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) หมายถึง เมืองซึ่งมีพื้นที่การเรียนรู้ทางสังคมของผู้คนและสถานที่ที่ผู้คนได้สัมผัสกับวัฒนธรรม การศึกษา เมืองแห่งการเรียนรู้รวบรวมช่องทางในการเรียนรู้ที่หลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการและแรงบันดาลใจของประชาชนด้วยทรัพยากรในท้องถิ่น โดยผ่านภาคีเครือข่ายและรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความเท่าเทียมทางการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์^{1 2 3} เพื่อพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ระดับเมือง ที่นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเมือง ซึ่งจะยกระดับนิเวศการเรียนรู้ของเมือง (City Learning Ecology) ในที่สุด

พื้นที่การเรียนรู้ (Learning Space) หมายถึง พื้นที่ทางกายภาพ (Physical Space) และพื้นที่ที่ไม่ใช่ทางกายภาพ (Non Physical Space) ที่ถูกวางแผนและออกแบบระดับเมือง โดยการนำข้อมูลความรู้ของกระบวนการท้องถิ่นศึกษามาถ่ายทอดและเพิ่มคุณค่าต่อกระบวนการพัฒนาเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ของเมือง อาทิเช่น เช่น เครือข่ายสถานศึกษาของเมือง ถนนแห่งการเรียนรู้ (Learning Street) ตลาดสินค้าท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ (Local Learning Market) พิพิธภัณฑ์มีชีวิต (Living Museum) ห้องสมุดมีชีวิต (Living library) เป็นต้น

เมืองที่ชาญฉลาด⁴ (Smart City) หมายถึง เมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากรของเมืองและประชากรเป้าหมาย โดยเน้นการออกแบบที่ดี และการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและภาคประชาชนในการพัฒนาเมือง ภายใต้แนวคิดการพัฒนา เมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อย่างยั่งยืน การพัฒนาเมืองอัจฉริยะมีมิติการพัฒนาได้หลายด้าน โดยมีมิติที่สำคัญ 7 ด้านคือ 1) สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) 2) การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) 3) การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) 4) พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) 5) พลังงาน

¹ Longworth, N. and Davies, W. K. (1996) Lifelong Learning: New Visions, New Implications, New Roles for Industry, Government, Education, and the Community for the 21st Century, Kogan Page, Londons

² Kearns, P, McDonald, R, Candy, P, Knights, S & Papadopoulos, G (1999). VET in the learning age: The challenge of lifelong learning for all, Adelaide: National Centre for Vocational Education and Research.

³ สืบค้นจาก <https://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities> เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2565.

⁴ สืบค้นจาก <https://www.depa.or.th/th/smart-city-plan> เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2565

⁵ citiesPLUS, (2003) อ้างถึงใน Vanessa Timmer and Nola-Kate Seymoar, 2006.

อัจฉริยะ (Smart Energy) 6 เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) 7 การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance))

แนวคิดเมืองน่าอยู่⁵ (Livable City) หมายถึง ระบบเมืองที่เอื้อต่อร่างกาย สังคม จิตใจ และการพัฒนาส่วนบุคคลของผู้อยู่อาศัย รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ในเมืองให้น่ารื่นรมย์และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ นอกจากนี้เมืองจะต้องสามารถสะท้อนถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมของพื้นที่ หลักการสำคัญของเมืองน่าอยู่ ได้แก่ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรี การเข้าถึงได้ ความสนุกสนาน และการมีส่วนร่วม

การสร้างแบรนด์เมือง⁴ (City Branding) หมายถึง การบรรลุความได้เปรียบทางการแข่งขันซึ่งจะทำให้เมืองสามารถเพิ่มการดึงดูดการลงทุนและการท่องเที่ยว รวมทั้งเสริมสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นและหลีกเลี่ยงการกีดกันทางสังคม

5. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

5.1 การจัดสรรงบประมาณ กรอบงบประมาณการสนับสนุนวิจัย 1,000,000 – 3,000,000 บาท ต่อโครงการวิจัย ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการวิจัย

5.2 ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย 1 ปี

6. คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้เสนอขอรับทุน

6.1 ผู้มีสิทธิ์เสนอขอรับทุน คือ สถาบัน/หน่วยงานภาครัฐ/หน่วยงานภาคเอกชน/นักวิจัยที่มีสถานที่ตั้ง/พื้นที่บริการ/ที่พำนัก อยู่ในพื้นที่เป้าหมายดำเนินงานวิจัย หากเป็นสถาบัน/หน่วยงานภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการในพื้นที่อย่างเป็นทางการเท่านั้น

6.2 ผู้ที่สนใจเสนอขอรับทุนต้องมีเอกสารยืนยันความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมืองขึ้นไป

6.3 หน่วยงานต้นสังกัด (สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย) ของหัวหน้าโครงการ จะต้องมีการช่วยบริหารงานวิจัย และที่ตั้ง หรือพื้นที่บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย หากเป็นสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัยในพื้นที่อย่างเป็นทางการเท่านั้น (พร้อมแนบไฟล์เอกสารความร่วมมือ)

6.4 กรณีผู้ยื่นขอรับการสนับสนุนเป็นภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จะต้องมีความสอดคล้องตามระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้ นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2563

ทั้งนี้ ขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาสนับสนุนทุนวิจัย สำหรับโครงการที่ได้รับทุนภายใต้กรอบการวิจัย “การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)” ประจำปีงบประมาณ 2565 ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ

⁴ KAVARATZIS, M. (2004). “From city marketing to city branding: towards a theoretical framework for developing city brands”. Journal of Place Branding and Public Diplomacy, 1 (1): 58-73.

7. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงวางการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

7.1 หน่วย บพท. ได้เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยโดยประกาศให้รับทราบโดยทั่วถึงกัน โดยมีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่สนใจได้พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

7.2 เมื่อได้รับข้อเสนอโครงการวิจัยแล้ว หน่วย บพท. จะได้สรุปภาพรวมและพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อกลั่นกรองเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญ

7.3 หน่วย บพท. จะเชิญสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น เข้าร่วมกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) เพื่อทบทวนข้อเสนอโครงการวิจัย และได้ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพและสมบูรณ์ตามเป้าหมายของกรอบการวิจัย

7.4 หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยแบบละเอียด โดยจัดการประชุมแบบ Dialogue Forum ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วนได้เสียสำคัญ (Stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User) เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด แล้วสรุปภาพรวมเพื่อแจ้งผลการพิจารณาต่อคณะผู้วิจัยเพื่อปรับข้อเสนอโครงการวิจัยและจัดทำสัญญารับทุนวิจัยและนวัตกรรมต่อไป

8. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยมี 2 ขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

8.1 เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเบื้องต้น

1) ข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เป็นโครงการเดี่ยว หรือชุดโครงการวิจัย และเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้ กรณีเป็นชุดโครงการ 1 ชุดโครงการประกอบด้วย 2 โครงการย่อยขึ้นไป

2) มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องตามแนวทางการประกาศทุน

3) สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย และผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ และประสบการณ์บริหารจัดการงานวิจัย การดำเนินงานวิจัยและคาดว่าจะสามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดการรับทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

4) มีทุนการทำงานเดิมในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น และ/หรือนโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะนี้

5) มีเอกสารยืนยันความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมืองขึ้นไป

6) เมืองที่มีความพร้อมที่ขับเคลื่อนตามแนวทางของเครือข่ายระดับโลกด้านเมืองแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโก (The UNESCO Global Network of Learning Cities - GNLC) จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

8.2 เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด

1) การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยละเอียด หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยแบบ Dialogue Forum ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ (Stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User) เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับพิจารณาผ่านเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้น โดยมีหลักเกณฑ์ การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย ได้แก่ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่วัดการเปลี่ยนแปลงได้จริง ประเด็นโจทย์การวิจัยและเนื้อหาโครงการวิจัย กระบวนการและการออกแบบการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ การเชื่อมโยงระหว่างโครงการในชุดเพื่อตอบโจทย์เป้าหมายใหญ่ กระบวนการ

และกลไกความร่วมมือในพื้นที่เป้าหมายความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้บริหารชุดโครงการ ความชัดเจนของผลผลิต (Output) และความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัย (Value of Money) รวมถึงโอกาสประสบความสำเร็จของโครงการ

2) กรณีโครงการที่มีการสะท้อนความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาคีผู้ใช้งานในระดับพื้นที่ โดยมีความร่วมมือในรูปแบบของงบประมาณสมทบหรือการสนับสนุนอื่น ๆ จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

9. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

9.1 ประกาศทุนวันที่ 13 ธันวาคม 2565 ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ <https://nriis.go.th/> และเว็บไซต์หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ที่ <https://www.nxpo.or.th/A/> และผ่านทาง Facebook ที่ <https://www.facebook.com/PMUA.THAI>

9.2 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่สนใจสามารถ Download แบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัย แบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัย และแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการวิจัยย่อย ได้ที่ <https://nriis.go.th/> และ <https://www.nxpo.or.th/A/>

9.3 ผู้เสนอโครงการวิจัยยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ผ่านระบบ NRIIS โดยแนบ File Word และ PDF ตามแบบฟอร์ม หน่วย บพท. และประวัติของคณะผู้วิจัย ภายในวันที่ 12 มกราคม 2566 ก่อนเวลา 17.00 น.

9.4 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการวิจัยทำการรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยผ่านระบบ NRIIS ภายในวันที่ 13 มกราคม 2566 ก่อนเวลา 12.00 น.

9.5 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการวิจัยทำการรับรองข้อเสนอโครงการวิจัยในเวลาที่กำหนดเท่านั้น หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

10. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ จะแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยทราบ ทางเว็บไซต์ที่ www.nriis.in.th และ www.nxpo.or.th/A/ ภายในเดือนมกราคม 2566

ผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวปัทมา แสงธรรม หรือ นางสาวสุทธิดา มณีกุล โทรศัพท์หมายเลข 02-109-5432 ต่อ 815 หรือ 825 ในวันและเวลาปฏิบัติงาน หรือที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Suttida.man@nxpo.or.th หรือ Papichaya.saw@nxpo.or.th

อนึ่ง ผลการพิจารณารับทุนวิจัย หน่วย บพท. ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2565

(ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา)

ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุน
ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่